

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъээз

Унашъохэр жъугъэцакIэх!

Коронавирусым пэшүекIогъэнымкэ шъолъырым щыззерахъэхэрэм, анахъеу анаIэ зытырадзэрэ лъэнныкъохэм, непэрэ мафэм ехъулIэу Ioфхэм язытет зыфэдэм къитетушиагъ Адыгэ Республикэм псауныгъэр къеухъумэгъэнымкэ иминистрэу Мэрэтыкъо Рустем.

Ащ къызэриуагъэмкэ, непэрэ мафэм ехъулIэу нэбгыре 26-рэ сымэджэшым чIэлтих, ахэм ашыщэу нэбгыри 8-мэ узыр къапыхъэгъэн ыльэкъищтэу

ягуцафэх. Москва агъэхыгъэ анализэм язэфхэхысыжхэм къыззерахъэльэгъуагъэмкэ, республикэм щыпсэурэ нэбгыри-плымэ коронавирусыр апъиль.

– Мы зэпахырэ узым зимышомбгүүным фэшI ишыкIэгъэ медицинэ оборудованиер инфекционнэ сымэджэшым Iэцкэль, ишыкIагъэ хъумэ, нэмыкы

учреждениехэм зафэтэгъазэ. Мы гумэкыгъом пэшүекIогъэным фэшI Адыгейим илэпэчэгъэнэ фонд къыхэхыгъэ мылькур дъэфедэшт. Федеральнэ гупчэм къикIыщт ахъщэ IэпъIэгъури шIэхэу къытlykIэшт, – къыуагъ Мэрэтыкъо Рустем.

Министрэм къыззерахъигъэштгээмкэ, Ioфхэм язытет ыгъэ-гумэкыхъэу «линие плътырым» цыфыбэ къытео. Узэрэзеклон фаер ахэм къафаIуатэ. Мыщ дэжкын анах шъхъаIэр шъуунэ шъуисынир ары. Гуцафэ горэ шъушыгъэмэ, врачым телефонымкэ шъуфытеу, ар шъудэжь къэкIонышь, анализэр шъуихъштых.

Джащ фэдэу, ишыкIагъэ хъумэ, волонтерхэм гъомылахъэр къышуфащэшт. Узым пэшүекIогъэным ыкы ащ зимуушомбгүүным афешI УФ-м и Президент къыдигъекIыгъэ унашъохэр шIокI имыIэу гъэцкэгъэнхэм мэхъанэшко зэриэр министрэм къыхигъэштгэ.

Аш даклоу, цыфхэр зышизэлкэнхэ альэкIыщт чыпIэхэр, транспортыр, нэмыкIхэр санитарнэ обработкэ шыгъэнхэм ведомствэм ынаIэ тыригъэштэшт. **TXBARKEHOХО Адам.**

ЗэхъокIыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхъыгъ

2020-рэ ильесим гъэтхапэм и 18-м Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ къыдигъекIыгъэ Указэу «Гъэлъэшыгъэ шыкIэм тет режимым техъэгъэным фэгъэхъыгъ» зыфиорэм зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэным фэгъэхъыгъэ унашьо ышыгъя республикэм ишацэ Къумпыл Мурат.

2020-рэ ильесим гъэтхапэм и 18-м Адыгэ Республикэм и Лышъхъэ къыдигъекIыгъэ унашьоу «Гъэлъэшыгъэ шыкIэм тет режимым техъэгъэным фэгъэхъыгъ» зыфиорэм зэхъокIыныгъэ фэшIыгъэн фае (къэбарыр зэржкугъотэшт официальнэ интернет-порталыр (www.pravo.gov.ru), 2020, гъэтхап). Аш къыдыхэлтыгагъэу унашьом ипунктэу 4.5-м иподпунктэу 1-м мырэущтэу къилотыкIыгъэнир:

КIэлэцIыкIу джэгупIэ чыпIэхэм ыкы кIэлэцIыкIу зыгъэ-псэфыпIэ гупчэм, цыфхэм яуахтэ зыщацIокорэ нэмыкI учреждениехэм, сатуушыпIэ гупчэм ыкы комплексхэм яофшIэн, мыщ хахъэхэрэп аптекэм, аптечнэ пунктхэм ыкы псэуальхэм адэжь щытхэ объектхэу гъомылахъэр ыкы цыфхым апэдэдэ ишыкIэгъэ нэмыкI продукциехэр зыщхэрэр.

Шъуиунэхэм шъуарысмэ нахьышIу

Тишиольыр коронавирусым ыльэнныкъокэ Ioфхэм язытет къыззэрэззыхъаIэм фэшI зэрахъэрэ Ioфхъабзэхэр гъэлъэшыгъэнхэ фае Адыгейим и Лышъхъэу Къумпыл Мурат ылтыгагъ ыкы ыпшъекIэ къыдигъекIыгъэ унашъохэм шIокI имыIэу гъэцкэгъэнхэм фэзэхъокIыныгъэхэр афишыгъэх.

– Мы узыр къапыхъанымкэ анах щынагьо зышхъаIытхэр зыныбжь хэкIотэгъэ ыкы уз гъэтильыгъэхэр зиэ цыфхэр ары. А купым къыхиубытэхэрэм алъэнныкъокэ мэхъанэ зиэ унашьо тшыгъэ – шIокI имыIэу яунэхэм арьсынхэу. Ioф зышээрэ пенсионерхэм ар афэгъэхыгъ. IoфшIэн язигъэгъотохэрэм сывкъышъолъеу шапхъэхэр жъугъэцкэгъэнхэмкэ. Цыфхэр зыщынэзэрэугъоирэ чыпIэхэм тинахьыжъхэр ямыкIолIэнхэм

мэхъанэшко иI, – къыуагъ Лышъхъэм.

Коронавирусыр ушъхъагъу зыфхэхъагъе охтэ гузэжьогъум непэ цыфхэр ифагъэх. Нафэ зэрхуугъэмкэ, ар хэти лыиэсн ыльэкIыщт – жы кIи. Цыфхэр аш щуухъумэгъэнхэмкэ къэралыгъо пстэуми ишыкIэгъэ Ioфхъабзэхэр зэрхъэх.

Джыдэдэм анах шъхъаIэр цыфхэм зызарафагъазэрэр амал зэрилэкIэ яунэхэм къарымыкIынхэр ары. Псауныгъэр къеухъумэгъэнхэмкэ, о пшъхъекIи, уигупсэхэм, къыбготхэм яшыIэнгъэ къыззетэгъэнэгъэнхэмкэ нэбгыре пэпчь граждан пшъэдэкIыжьэу ыхыырэр зэхишикын фае. Арышь, шъуунэхэм шъуарыс, зэкIеми тызэфэжкугъэсакъыжь!

(ИкIух я 2-рэ
нэклуб. ит).

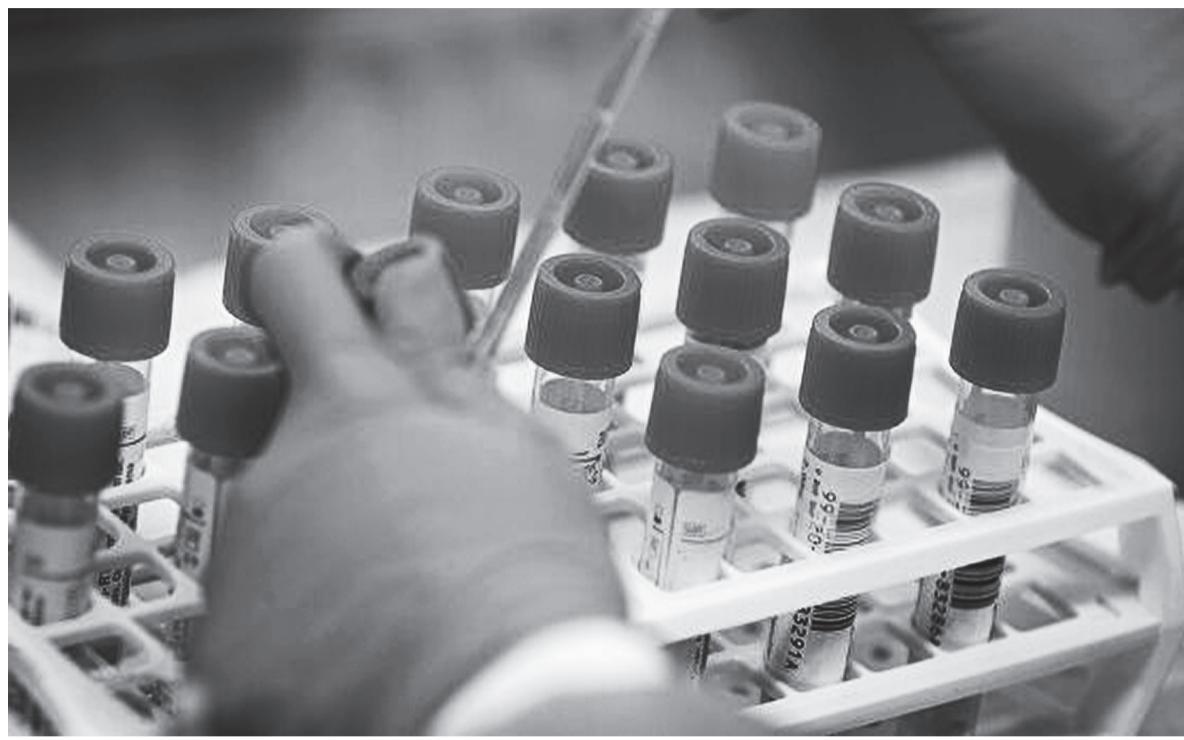
Шъиунэхэм шъуарысмэ нахьышIу

(Иклюх).

Республикэм ипашхэм зиакою псэухэрэ нэжь-түхжем, сэкъатныгээ зиэхэм Iэзэгүү уцхэр ыкчи гомылапхъэхэр къафащэфынхэмкэ социалнэ къулыкхэм ялошэн зэклагъояг. Мыхэм апае ОНФ-м ишъольыр отделение «илин пльыр» тоф эшэ: 8(800)-200-34-11. Волонтер-медицхэр илпилэгч афэххүү.

Коронавирусым псынкIэу зызериушомбгурэм къыхэкыккэ мы тхамафэм къикоцл тоф арагъашшэштэп. Аш ишуаугъэхэр узыр нахь зэтэраэжжэн щегугъых. Арышь, Адыгейим и Лышхэхэ цыфхэм зафетгээ, ежхэри якэлэцыкхэри унэм къимыкынхэу, егъелыягъэу къамыкханэу, мэфэк мафхэр хамгъеунэфыкынхэу, гигиен шапхъэхэр агъецкIэнхэу.

тоф зымышшэштхэм къахиу-

бытэхэрэп – щиэнныгээм епхыгъэ къеклюапхэхэр алэкIэзгэхъэрэ структурэхэр, медицинэ учреждениехэр, уц шаплэхэр, гомылэхъэ тучанхэр, транспорт амалхэм ашыщхэр.

«Ныбджэгъу лялпхэхэр! Шъуипсауныгээ къэтухумэнымкэ Адыгэим щихурэ-щышишээрэм, щиэрхъэрэ тофхъабзэхэм шъуащидгээгъозэныр лыдгээхэрэлтэшт. Къэбарыр икьюу, анахь шхъаэр – шыпкъэу къышуульыгдгээсэцт. Сыкьышшольэу, егъэлыягъэ щинэм зызэкешшумыгъэбут ыкчи къэбар нэпцIэу къеклюокхэрэ шьушлошь шумыгъэххүү! Официалнэ сайтхэм къархъэхэрэ нахь тэрэзых. ЗэкIэми тызэгъусэмэ мы къежьеэгъэ узыкээм тыпэуцужын тлъэкишт. Шьори, шьуигупсэхэми, къышупэблагъэхэм шъузыфасакыжь!», - къыуагь Къумпил Мурат.

Нэбгыри 4-мэ яIэу агъэунэфыгъ

Мы узыр зиэу зэгуцафэштыгъэх нэбгыри 3-мэ арашылгэгъэ медицинэ улпъэкунхэу Москва арагъэхыгъэхэм якIэуххэр къэклюжыгъэх. COVID-19 узыр ахэм зэрялэр къагъашыкъажэхыгъ ыкчи Адыгэим пстэумки ар нэбгыри 4-мэ яIэу агъэунэфыгъ. Аш нэмькэу, коронавирусыр яIэу нэбгыри 8-мэ ягуцафх. Зэпахырэ узхэм зыщяэзэхэрэ республике сымэджэшым нэбгыре 26-рэ чэль.

Врачхэм къизэралуагъэмкэ, сымаджхэм язытет зыпкь ит, ящынэнгъэхкэ щынагъо ашхъарытэп, узыр къафэпсынк.

Адыгэим ис нэбгыре 1500-мэмы узыр яIэм къахагъэшынэу ищыкIэгээ улпъэкунхэр адьээрхъягъэх. Сымаджэу агъэунэфыгъэхэри, зиэу зэгуцафхэрээр зыукалагъэхэри, унэм исэу зылтылпхэхэрээр улпъэкунхэм ахиуягъэх.

Роспотребнадзорым Адыгэимкэ и Гээлерышшэлэпэ шхъаэр къизэритьгъэмкэ, коронавирусыр нахьыбэу зыдэшьиэ шольырхэу агъэунэфыгъэхэм къарыкынхэгъэ нэбгыре 793-мэ, Иккыб къэралыгъохэм –

къарыкынхэгъэ 745-мэ альэпплэх. Нэбгыре 371-мэ альыпльэжхэхэрэп, аш щищэу нэбгыре 20-р сымаджхэм акэрыхъягъэх. Петхъу-түххур ыкчи пневмониер къизэузеу къэклюжыгъэх нэбгыре 398-мэ мы уахтэм альэпплэх, аш щищэу 24-р сымэджешым чэлых.

Дунаим щыкъэбархэр

COVID-19-м ыркь къикыкэе зидуны зыхъожыгъэхэм япчагъэ зыщинахьыбэ къэралыгъохэр Италиемрэ Испаниемрэ арих. Гээтхапэм и 27-рэ чэц-зымафэм Италием мы узым нэбгыре 969-рэ илпъкыгъ, пстэумки – 10023-рэ. Мы мэфэ дэдэм Испанием чэц-зымафэм 769-мэ ядунаи ахъожыгъгь, пстэумки – 5982-рэ. Къэралыгъуитири зэфашыгъэх.

Ажырэ къэтихнхэмкэ, Урысум чэц-зымафэм коронавирусыр къизэузыгъэхэм япчагъэ 302-рэ къыхэхъягъ, ар шольыр 35-мэ ашагъэунэфыгъ, зиэу нэбгыре дунаим ехъжыгъгь. Къалэу Москва кIэу къесыме-

джаагъэхэр – 212-рэ. Зэрэ Урысуму пстэумки мы узыр зиэу нэбгыре 1836-рэ къыхагъэшыгъ.

Псэупхэхэр дезинфекцие ашьых

Роспотребнадзорым Адыгэимкэ и Гээлерышшэлэпэ шхъаэр къизэритьгъэмкэ, коронавирусыр зиэу зэгуцафхэрэм ашыщхэр Мыеекуапэ иурамэу Чкалловым ыцэ зыхырэм тет къат 16 хүрэе унэм къичлашыгъэх. Джащ пае зэпахырэ узым пэшүеклорэ санитарнэ тофхъабзэхэр подъездхэм ашызэрхьагъэх.

Гээлерышшэлэпэ испециалистхэм медицинэм иофишшэхэр ягъусэхэу къаклухъэхээ, а унэм имызакою, нэмькэ пэшүепхэм, пстэуми зэдагъэфедэрэ чын-пхэхэм мыш фэдэ тофхъабзэхэр щырагъэклюокх, лабораторнэ улпъэкунхэм апае биоматериалхэр къаугъоих. Джэхашьюхэр, дэпкъхэр, пчэ ыкчи дэктюенэ къопсхэр алъэкх.

Яофшэн къизэтирагъэуцуагъ

Адыгэим икъэлэ гупчэ и Оперативнэ штаб къизэритьгъэмкэ, гээтхапэм и 31-м къыщэгъэхъягъэу коронавирусым къалэм зытимушомбгүүн фэш Мыеекуапэ троллейбуснэ гээлерышшэлэпэ иофишшэн къизэтирагъэуцуагъ. Троллейбус 19-р къалэм къыщеклюокыщтыгъэр джы охтэ гъэнэфагъэм нэс щытыштыгъ.

Къэлэ шхъаэр щызеклорэ общественнэ транспортыр фэдитлюкэ нахь макэ ашынэу

автотранспортнэ предприятихэм япашхэм афагъэптыгъ. Маршрутнэ таксихэм тоф ашэшт, ау азыфагу зэпэуцхээр таатык 15-м нэсэу къадэфэшт. Мы гъунапкъэр пэлэе гъэнэфагъэм нэс зеклошт.

Лытэнэгъэ зыфэтшырэ къэлэдэххэр, узым пэшүеклорэ тофхъабзэу зэрахъэхэрэм зэхэшыкэ ыкчи пшэдэкыжь афышууиэу жуягъэцакх, шумыкъирхъэрэ цыфхэр жуягъэмахъэх, шьуинэхэм шьуарыс!

Обсерваторхэр ашынштых

Зэпахырэ узэу коронавирусым пэуцужыгъэнхэмкэ Оперативнэ штабэ Адыгэим щизэхашагъэм изэхэсигъо санаториехэу «Кавказ» ыкчи «Лэгъо-Накъэ» зыфилохэрээр COVID-19-р зиэу агъэунэфыгъхэрээр зычагъэхъягъащхэ обсерваторхэр ашынхэмкэ яматериалнэ-техническэ зытет фытегъэпсхъягъэнхэм иофишшохэм ёштегуущыагъэх.

Адыгэ Республиком и Лышхэу Къумпил Мурат къизэрхихъэшыгъэнхэмкэ, мы узыр зиэу зэгуцафхэу объектитгум къащштхэм шуагъэ къытэу зэрэштлэхэштхэм мэхъанэ ил. Аш даклоу, медицинэ тофхъабзэхэрээр узыр къапамыхынхэмкэ икку фэдизэу ухумэгъэнхэу афишэптыгъ.

– Санитарнэ къулыкхумэу яунашохэр шлоки имылэу гэцэкIэгъэнхэ фае. Зищынэнгъэ эмьблэжхэу тоф зышшэрэ медицинэ тофхъабзэхэр къетыхъумэнхэмкэ зэкэ ёшыэ шапхъэхэр дгэцэкIэнхэр типшъэриль. Анахьэу тинаяэ зытедгэштшыр – зызэраухумэшт, дезинфекцие зэрэшьшт амалхэр, Иэзэгъу уцхэр икьюу алэкIэгъэхъягъэнхэр, Иэпчэгъэгъанэ яIэнхэр. Тест-системэхэм якъэшэн, гэшхэн тофгъохэм язэхшэн алъэнхыкокэ, джащ фэдэу обсервацием ёшыэ цыфхэри, медицинэ тофхъабзэхэрэ зыдэшьштхэмкэ амалышуухэр афызэхшэгъэнхэ фае. Лынпльэн-дэхъан режимыр пхъашэу гъэцэгъэнхэрэ фае, — къыкIэгъетхыгъ Къумпил Мурат.

Обсерваторхэр зэхэшгээнхэмкэ федеральнэ ведом-

ствэхэм къагъэнэфэгъэ шапхъэхэр къыдыхэльтигъэнхэу зэрэшьтигъэнхэм къызозэ, аш фэдэ гупчэхэр анахь макэ нэбгыре 250-мэ зэрэтельтигъэн фае анаэ тирагригъэдэгъ.

Къэлэгъэн фае, Иккыб къэралыгъохэм къарыкынхэгъэнхэр ыкчи коронавирусыр зиэцэхъэхэрэ зыдэшьштхэмкэ амалхэрээр ашиглалтэй. Узыр илэу къызагъэшьштхэмкэ ямалхэм зэу ашынштых. Узыр илэу къызагъэшьштхэмкэ ямалхэм зэу ашынштых. Узыр илэу къызагъэшьштхэмкэ ямалхэм зэу ашынштых.

Нэклигъор зыгъэхъязыгъэрэ ІШШЫНЭ Сусан.

Шэжыимрэ дзэ щытхъумрэ я Ильэс

Лыхъужьныгъэр зыщыбэм ...

Хэгъэгү зэошху 1941 – 1945-рэ ильэхэм щылахъям советскэ народым Теклоныгъэр къызын-щыдыхыгъэр ильэс 75-рэ мэхъу. Тикъералыгъокэ а заор анах уштыгъэ хъазабыгъ ыкы тарихъым советскэ цыфхэм

ялыхъужьныгъэ лъехъанкэ хэхъаг, лъешу лъэпэ дэдэу а Теклоныгъэр къафыдэкыгъ. Неп дунаим щыкурэ-щышэрэм ельтыгъэ угущыэн хъум, тарих охътабэм, анахъеу Советскэ къэралыгъом итарихъ

бэрэ, бэрэ уфесакъеу инэкуб-гъохэр къэджыкылжынхэ, зэбгъашшэжынхэ, зэфэгъэ-шыпкъагъэкэ зэкэ зэо хугъэ-шлагъэм изэхэфын укьецоплэн фае. Советскэ народым Теклоныгъэр къыдихын зыкыфыэ-шохыгъэр, ипсэемыблэжьынгъэ, сидрэ къинигъо гүгъэузи, мэшложын стыри, цыф миллионхэм апсэу лыпсэу чъэрэми къамыгъэуцуу, игугъе ин – Хэгъэгур, чыгур, зэкэ советскэ цыфхэр хъадэгъу-гъэрэплем къицхыгъэхэнхэр арэу зэрэштыр дэгъоу къызэрагуры-шыгъэр ары. О пышц ху-гъэу, унэ, писэ фэбгъадэрэр, зыгорэм зэбгыритхыныр агуулэ афшатагъэп. Фашист къумэлэ-хъунклохъэр, техаклохъэр пщечынхэу зэрэшмытхэр, унэ къеэрэм ыпсэ уеэжыныр, яфшушааш ябгъэгъотыныр, якъерарынчагъэ теклоаджынхэр япсигъэу алтыгъэр.

Зышхъасыжыгъэп

Блэкыгъэ я II-рэ хэгъэгү зэошхом джыри бэрэ цыфыг-хэр ыгъэольштых ыкы луузгууз мыкыжыр агухэм бэрэ къарагъэтэджэхыщ, сыда пломэ, Теклоныгъэм советскэ народым бэу осэшхо лъитигъ – СССР-щыгъэм ыкы аш къе-шэхыгъягъэх Союзэ республикэхэм арсыгъэх унаахохэм а зэо шуцлэр къызнэмисыгъэу е ымыгъэцпымэмагъэу зызы-куу къахэкыщтэп, зэо сау-гъэтхэм, ыашхъэхэм, нэмыхэм а зэкэ къауатэ... Аумы, мы уахтэм бэ Ѣызэблэхъоу, Ѣыхэкъуаклэрэр, джары зэо ху-гъэ-шагъэм ишъыпкъэ гупшисэ пытэгъэ дытыхъэгъэн зыкыфаер. Хэгъэгү зэошхом ишъыпкъэ икъежъяпэ зызэри-убгъуяаэр, заор къезыфыжыгъэр, ар зэрэлтыкотагъэр –

зыхэм зыкъаухъумажъэу, адрэхэм ямыер зэрэлхъон гухэль бзаджэр зэрялагъэр, зэо лъэбэксу пэпчь уасэу илагъэр зэхэугуфыкылагъэу гъэунэфыгъэнэ, цыф жуугъэ къызэры-клохъэр ыкы 19шхъэтет инхэр аш зэрэшызэдэорышагъэхэр, чыпэу, пшэрыльэу ялагъэр къэгъэтхыгъэнэ, Хэхъэгү зэошхом ишъыпкъэ ягъэшгээнэмкэ ыкы гъэлтигъэнэмкэ 19шхъэтет ишъыклагъ.

Мы зэкэм япхыгъэу, зэо лъэхъэнэ машом хэхъэгъэнэ народым, дзэктолхъэм, дзэпашхэм а охътэ хъазабыр зыщчыгъэхэм ацэхэр къетлонхэр, япсэемыблэжыгъэ-лъхъужь-ныгъэ хэти фызэшокыгъэм тетэу къэтлотэнэ, шыпкъэм ыльапсэ зыухъумэштэу ыкы къызэтэзгээнэштхэм ашышэу төлвли.

Псэр аты, напэр ашэфы

Адыгэим илэжьэкло-псэ-уаклохэм афэлъэкырэр Хэгъэгү зэошхом Теклоныгъэр къызын-дэхъгээнэмкэ зыгори къатенагъэп: «псэр атызэ, напэр ашэфыгъ».

Пчагъэхэм къауатэ адьгэхэм ялтыгъэ-псэемыблэжьын-гъагъэр: тичынгъэгү нэбгыре мин 80-м нахыбэ дээ зэфэшъхъафхэм ыкы партизан отрядхэм ахэтхэу фашизмээ пашуулыгъэх, езэуагъэх. Ахэм ашын нэбгыре мин 30 фэдиз хэгъэгү, лъэпкъым акохъэр ыкы аххуухэр нэмийц-фашистхэм язаохээ, лъыгъэшхо зэрхээз фэхыгъэх. Хэгъэгү зэошхом ифронт зэфэшьхъафхэм зэфэдэкээ тихэку

икыгъэ цыф лъэпкъ зэфэшьхъафхэр ашызэуагъэх. Ахэм ашыщу нэбгыре 41-мэ «Советскэ Союзим и Лыхъужъ» зыфиоре щытхъуцэ иныр къафагъэшьшагъ.

Нэбгыре 15-р орденэу Славэм икавалер шыпкъэхъу-гъэх, минипшл пчагъэхэм зэо орденхэр ыкы медальхэр къафагъэшьшагъэх.

Тихэгъэгушху СССР-гъэр фашизмээ тэзыгъэкыгъагъэр, Теклоныгъэм, мамырныгъэм ыкы шхъафитныгъэм ятхагъо къязыгъэзэжэхъягъэр советскэ народым – зэкэ къэралыгъом щыпсэухэрэ цыф лъэпкъхэм языкыныгъэ-псэемыблэжьынгъ.

ялтыгъэшху, шуульгъу гъунэнчэу Ѣынэнгъэм фырягъэр ары. Нахыжхэм ялтыгъэ-цыфыгъэ, нахыкылхэм ягъогугъ: къэлэдэжкло цыкликхеми Родинэм пае пфимыкыкыщтхэу, зэмьблэжьищтхэр къахэкыгъэх: ахэр Лыхъужъ цыкликхуу Мыекуя-пэкэ я 8-рэ гурт еджалпэм Ѣеджэштыгъэу Женя Поповыр, Мыекъопэ районымкэ Надя Гнездиловар, зэшхуу Федя ыкы Коля Токаревхэр, Юра Сазоновыр, мыхэм анэмыххэрэ.

Цыклик, ини ящэх ыкы ялыхъужъынгъэ мыжъом нахь пытагъ. Къэрэмыхъужъ ныбжын аш фэдэ тхъамыкыгъо гуих!

Лъэпкъ зэкъошныгъэр ыльапс

Сергей Сивикьян къалэу Мыекуялпэ 1925-рэ ильэсүм къыщхъуугъ. Ежь ишоигоно-гъэкэ ильэс 17 ыныбжъеу фронтын лухъагь.

Хэгъэгү зэошхом ильэхъан разведчик-саперу я 4-рэ Украинскэ фронтим ия 394-рэ Ѣэрюокло дивизие ихэушхъафыгъигъэ сапер батальон хэтигъ, нэмийц-фашистхэм язаоэз лыблэнгээ ин къыгъэлэгъуагъ. Шэклогъум и 11-м, 1943-рэ ильэсүм Сергей Сивикьян разведчик куп игъусэу пыим ыкыбкэ икыхи, нэмийц танкхэр ыкы нэмийц лашхэр зерагъэуцугъэхэ шыкылхэр къызэрагъэшагъэх. Ялоф къагъэцэкылагъэу къэклохъээ, нэмийц патрулым къылъэгъуагъ. Тидзэктолхэм гранатхэр гитлеровцэхэм ахатуулыхъагъэх

ыкы хэзэгъэ-къодыгъэ ямылэу, псаоу тиехэм къахэхъажыгъэх.

Мы лъыгъэ зеклыаклэм пае Сивикьян Щытхъум иорденэу я III-рэ шууашэ зиэр къыфагъэшьшагъ.

Щылэ мазэм, 1944-рэ ильэсүм Сергей Сивикьян джыри разведчик гүүсэхэр илэхэу пыим ыкыб зашыгъ, чэш мэфищэ къэтигъэх, гу къызльарамыгъатэу, зэкэ сезлуу Кортица ыкы нэмийкл псэуулэ чыпэхэу мыш дэжжым Ѣытхэм фашист пыидзэхэр зэфэдэкээ зэрэуагъэхэ шыкылхэр, миномет батареир къалъэгъуагъ ыкы агъэунэфыгъ, ашкэ огъу зэпымычыжхэр тидзэхэм пыим къыришылэштэгъэх, а зэкэм яштыкэ-гъэпсыкэ тхъапэм тырашхъагъ, пыим лыпплэн ыофымкэ ипункт икоординатхэр

къатагъэх. Тидзэктолхэм зыхэт купым мэхъанэ зиэр къэбарыбэ къахын къэклохъыгъэх.

Мы къогъум С.А. Сивикьян джыри лъыгъэ-псэемыблэжь-ныгъэ къышигъэлэгъуагъ ыкы Щытхъум иорденэу я II-рэ шууашэ зиэр къыратагъ.

Аши къыщууцгъэп разведчик ныбжыкылэр, ящэнэрэу пыим ыкыб къэбарыхъе агъэкыгъ, инженер псэуальхэр зэрэштхэр къызэригъэшэнэу ыкы пшъэрыльыр къалэмрэ игъусэхэмрэ цыф хэзэгъэ ямылэу дэгъоу агъэцэкылагъ. Днестровскэ плацдармэм Сергей ышхъээлээ тоо къуагъэ – лагымэ шъофор ыкы пыим игъучыч шыхъагъэхэр зыфэдэхэр къызэригъэшагъ, етланэ ахэмкэ тидзэхэм пхыришыгъ.

СССР-м и Ашынэ Совет и Президиум и Унашохкэ гъэтхапэм и 24-м, 1945-рэ ильэсүм С.А. Сивикьян ашынэ дзэктол оренэу Щытхъум иа I-рэ шууашэ зиэр къыратагъ.

Мэкуогъум, 1945-рэ ильэсүм С.А. Сивикьян я 4-рэ Украинскэ полк зэхэтим Ѣыщэу Теклоныгъэм ипарадэу Москва Ѣыкыгъэлэгъэхэр зэрэштхэм ашышэу тихэку.

Заор заухым ыуж, С.А. Сивикьян Советскэ Армием ильэситфэ къулыкъур Ѣыкыгъ. Дээм къызылхэхъыжым, Мыекуялпэ къэклохъы Ѣыпсэугъ, дубильнэ заводын ыоф Ѣишлагъ, рабочэу ригъажы, директорым игуадээ нэсигъагъ, 1971-рэ ильэсүм идунаи ыхъожьагъ.

Теклоныгъэр къытфыдээхъыгъэхэм ашыш, шыхъашэ фэтэшы.

Шэжьымрэ дзэ щытхъумрэ я Ильэс

Зэо тыркъохэр лыгъэ напэх

Хэгъэгу зэошхор кызежьэм, Адыгэ хэкум ирайон зэфэшхъафхэм зыкэ ашыщэу Шэуджэн районым икыгъэхэри бэу ахтагъэх. Ахэм ашыщ ныбжыкабэм янахыбэр тарих лъэпсэшхо зиэ Мамхыгэ гурит еджаплэм щеджагъэх, щагъесагъэх. Зыкагъашыпкъэжэу фронтын 1утыгъэх – фэхыгъэхэри, псаоу заом кыхэкыжхи къуджэм къэзгээжыгъэхэри къахэкыгъэх.

Сэ зигугуу къэсшыщтыр сикъуаджэ икли зэошхом хэлэжьагъэхэм ашыщэу Пчэнльэшьу Нурбый Хаджумарэ ыкъор ары, инасып кыыхы, ичилэ псаоу кыгъэзэжы, щыеклэпсэуклэм зэрилжээкэу ыкъуачэх хильхъяг, цыфыгъэлэлгэйгээр зэфэдэкэхэг хэгэшгэйг.

Нурбый къуаджэу Мамхыгъэ 1921-рэ ильэсм кызыгъулыг, щангуль щалэжьаг. Мамхыгъэ гурит еджаплэр кызыгъулим, (Андырхое Хусенэ, Боджэко Наныу афэдэу, зэлэгъух, зедэджахъэх) дзэ кулыкъум къалэу Благовещенскэ ашаг. Кулыкъур я 207-рэ артдивизионым ия 711-рэ полк щихынэу ригъэжьагъаг Хэгъэгу зэошхор кызежьэм. Джащыгъум Пчэнльэшьу Нурбый зыкэ поплыр Хэгъэгум икъэлэ шыхыалэу Москвага кыбухумэнэу ашадыгъаг. Артиллеристхэм атакэм атакэр ыуух итэу мыхъэр агъахъэштгэйг. Нэмыцхэм замышжэйгэу танххэр нахыбэу къатэкъущтгэх, яцыфыгъхэу ыкъи лашэу хэкъуадэрэри ашлолофыгъэп. Мыш дэжым артиллерист клалэу Пчэнльэшьу Нурбый апэрэ зэо пшъэрлыр кыфашыгъ. Москва дэж нэмыцхэр зыщизхагъэтэкъогъэ уж, тигъэгъазэм, 1941-рэ ильэсм, нэмыц командованием нэмыкльзынкъокэ зигъази, Темыр Кавказымкэ заохэр щигрэжьагъэх. Кавказыр къэхуумэгъэнимкэ советске командованием иофигохэр зэшүеухых, нэмыкль фронтхэм къаращихэш, мы чыплэм коччэххэр къатэкъух. Нурбый зыхэтигъээ ичээ мыхъ къагъэкогъаг ыкъи зыкъэхуумэжыгъипэ чыплэм къалэу Грознэм дэж итаг. Еланэ ашрагъэхий, Орджоникидзе агъекуагъэх, районену

Эльхотово дэж зэошхор щыкъуагъэх... «Лугъом узэригъэльэгъужыщтгээп, танххэм зэпымью зэнкабээу къяощтгээх», — къытотэжыщтгээх Нурбый. Орджоникидзе идэпхэхэм адэжь ыпсэ емыблэжьэу щызэуаг артиллеристэу Пчэнльэшьу Нурбый. Зэо мэхъаджэм егъэзгэлэризагъэх лъэпкъхэм – къэбэртэе-бэлькъархэм, чэчэн-ингушхэм, нэмыкльхэм яллыгко нахыжхэм ягушыгъэхэр зыфэзэгъэжагъэхэр фронтын дзэклолхэу Нурбый фэдэхэу 1утхэр ыкъи зэкэ Кавказым ис цыф лъэпкъхэр арых. А гушыгъэхэр гъезетэу «Родинэм и Лыхъужь» («Герой Родины») зыфиорэм къихиутыгъагъэх: «... Братья кавказцы, кабардинцы, чеченцы и ингуши, черкесы и адигейцы, карачаевцы и калмыки, осетины и трудящиеся многонационального Дагестана! К вам обращаемся мы, старейшие представители кабардино-балкарского и чечено-ингушского народов, своими глазами видевшие ужас, который несет коварный Гитлер в наши родные горы. Мы спрашиваем вас. Может ли мы допустить, чтобы немецкие разбойники грабили селения, убивали стариков и детей, насиловали наших женщин, порабощали наши свободолюбивые народы? Как горные реки не потекут вспять, как прекрасное солнце не перестанет светить над нашей землей, так и черные туши фашизма никогда не покроют наши кавказские горы. Не бывать собаке Гитлеру хозяином над нашим Кавказом, над нашей Советской страной. Слушайте нас, своих стариков, свободолюбивые горцы! Поднимайтесь все, как один, и муж-

чины и женщины, уничтожайте черных свиней Гитлера, которые не знают, что такое человеческая совесть! Храбрые джигиты Кавказа! На гитлеровских бандитах кровь наших людей. Кровью отомстим им за эту кровь». Зэо хыльэе дэдэхэм ашыпсыхъэгъэ Пчэнльэшьу Нурбый идээ ныбдэгъухэр игъусэхэу Темыр Кавказыр фашизмэ кылэпхыжыгъэнымкэ зэошхор ахэлжьаг. Пый мэхъаджэр зэпплэкэйгээримыгъафэу, зым ылж зыр итэу, къалэу Налык, Пятигорскэ, Армавир, Кропоткин шъхъафит ашыжых.

Мэзаем, 1943-рэ ильэсм Пшыэ шъольыр икъэлэшхуу Краснодар пыим кылэпахыжыгъ. Анахьэу зэо пшырхэр зыщыкъуагъэхэр Пшыэ 1ушъо Славянскэ дэж Тимрюк ары. Ахэр ныбжырэу Нурбый ыгуу кынгынэхъагъэх. Бэрэ ынэгу кынгынэхъагъэхэр. Анахь үлэгъэшхор илэ зыщихъуагъэр къалэу Керч дэж бэдзэогъум ыкъэм 1944-рэ ильэсм зэошхор зыхэтигъэхэр ары. Мыхэр ау сидмы къэбар къэлэтигъэ-кынгынэхъагъэх къодохэх, зэо улажэе пэпчээ Пчэнльэшьум ар къэзүүшхатырэ тхыль тхыгъэхэр илажэх, ахэр медицинскэ зэфэхысыжхэу артиллерист лыхъужым иулагъэхэр зыфэдэхэр къашуухытыгъэх. Шъобжыбэ къытыращагъэу, үлэгъэ ин тэлээу, изыт хыльэе дэдэу, мамхыгъэ къалэу Пчэнльэшьу Нурбый.

Щэтэр ымьшлэу зыкъызэригъэльгъуагъэм пае мы заом, Н. Пчэнльэшьум Хэгъэгум зэошхор иорденэу а I-рэ шъуашэр зиээр къыфагъэшшошагъ. Зэо зэпымычжыхэм үлэгъэ зэфэшхъаф хыльэхэр бэу къыщытыращагъэх. Анахь үлэгъэшхор илэ зыщихъуагъэр къалэу Керч дэж бэдзэогъум ыкъэм 1944-рэ ильэсм зэошхор зыхэтигъэхэр ары. Мыхэр ау сидмы къэбар къэлэтигъэ-кынгынэхъагъэх къодохэх, зэо улажэе пэпчээ Пчэнльэшьум ар къэзүүшхатырэ тхыль тхыгъэхэр илажэх, ахэр медицинскэ зэфэхысыжхэу артиллерист лыхъужым иулагъэхэр зыфэдэхэр къашуухытыгъэх. Шъобжыбэ къытыращагъэу, үлэгъэ ин тэлээу, изыт хыльэе дэдэу, мамхыгъэ къалэу Пчэнльэшьу Нурбый.

Үнэгьо дахэ илаж: зы пхъуре – Лизэ исэнхъяяткэ къэлэгъадж, ау Адыгэ республике къэлэцыклю тхыльеджаплэм Мьеекъуапэ иофишыагъ, пенсий щыл, ыкъохэу Муратрэ Мэдинэрэ апшээрэ техническэ шэнгыгъэ зэрагъэгъотыгъ, инженерых, ашхъэ дахэу фэлажэх, Мьеекъуапэ Ѣэпсэух, ахэм апхъу, акъохэр джы цыф чэпхыгъэх, ятэу, ятэхъэ Нурбый ильэуж нэф рэпльэжых.

и Президиум и Унашьокэ лейтенантэу Н. В. Кутенкэм (зыщымыгъэх уж) «Советскэ Союзм и Лыхъужь» зыфиорэ Ѣытхууцээр къыфагъэшшошагъ.

Клалэм ян-ятэхэм къин Ѣытхууцээр къафакуагъэми, Хэгъэгум паекэ якъалэ лыгъэ кынзэрэхфагъэр, къэрар-шыныкъэгъэ ин зэрилжагъэр ягопагъ, Мьеекъуапэ Ѣыпсэущтгээхэ нытыхэм акъо кыфагъэшшошагъ Ѣытхууцээр, тхыльхэр, наградэхэр нэпээпль лъаплэу ятэхъэ, еланэ ахэр музеим чальхъагъэх.

Мьеекъуапэ дэт гурит еджаплэм N 6-м Николай Кутенкэм ыцэхы. Еджаплэм N 20-м, ашыпaloу зыщеджагъэм, шэжэх пхъэмбгъу къыщизэуахыгъ, зыщеджагъэм мэкъумэц техникумым стенд къыщизэуахыгъ ыкъи Лыхъужым ыцэкэ шүхъафтын агъэнфэгъагъ.

Лашшэрэ я 2-рэ гвардейске танк армием хахэштгээхэм взводым икомандирэу агъеклэгъаг. Я II-рэ Украинскэ ыкъи Апэрэ Белорусскэ фронтхэм ахэтэу Курскэ дэж щыкъогъэ заохэм ахэлжьаг. Тло хыльэу къыщаулагъ. Коммунистэу Николай Кутенкэм зэо гъогу къин Курскэ дугам къыщегъэжагъэу фашист Германием нэсэу ыкъугъ. Иээгъэхэхэм апаекэ орденхэу Хэгъэгу зэошхор ия II-рэ шъуашэ зиээр ыкъи Жъобо Плыжырэ къыфагъэшшошагъэх.

Щылэ мазэм и 16-м, 1945-рэ ильэсм, мы аужырэ заом, гвардием истаршэ лейтенантэу Кутенкэм итанкистхэр псыхъоу Вислэ зэпрыкъыхи, зэклаклорэ пыир нахь зэклаклорэ. Чэш-мэфищым Николай Кутенкэм ивзвод заставэм ышъхээхэй ыкъи ашыщэуагъэх.

Мэзаем и 27-м, 1945-рэ ильэсм СССР-м и Апшээрэ Совет

Николай Кутенкэр къалэу Мьеекъуапэ илэжээхэо унагъо 1923-рэ ильэсм кызыгъулыгъ. Клалэм янэ кызызэриотэжыщтыгъэмкэ, исабыгъюм кызыгъэжьагъэу гулшысэ-уш нэгогу, зыфежжээрэг ыгъэцаклэу, зафуу къэтэджыгъ. Заор кызызжээх Кутенкэр мэкъумэц техникумым имеханическэ отделение ия III-

ТЕКИОНЫГЬ!
1945-2020

Шэжьымрэ дзэ Ѣитхъумрэ я Ильэс

Мыекъуапэ илыхъужъэр

Лыгу зиIэр зыокIэ, охъурэп

Андрей ыкъоу Николай Силантьевыр къалэу Мыекъуапэ 1922-рэ ильэсүм кыщыхъугь. Я 8-рэ къэлэ еджапIэм щеджэштыгь. Ятэ пасэу лагъэ ыкли къалэм ыплэу зэкIэ унэгъю йофышхор тегъекIагъэ хъугъагъэ. Заом ыпаюу псэолъешI комбинатын һутыгь. Гъэмафэм 1941-рэ ильэсүм дзэм ащаагь.

Хэгъэгү зэошхом ильэхъан Темир Кавказын, Украина нэм, Кырым ашызэуагь, Сапун-Гуашхъэр ыкли Севастополь пынм кылэпхыхыжыгъэнхэм ахэлэжьагь. Зэо гъехъагъэхэм апаекIэ Жъогъо Плыжыжым иорден ыкли Щитхъум иорденэу я III-рэ шууашэ зиэр кыратыгъэх. Плэ заом кыщаулагь, зэрэхъужъэу фронтын һухажыгъэ. Мэдэгү кынчжэгъэжьагъэу Берлин нэсэу Н. Силантьевым изэо гъогу зикбүдигь.

Гъэтхапэм и 3-м, 1945-рэ ильэсүм Восточнэ Пруссии, псэупIэ чыпIэу Хермсдорф дэжь,

зыщызыгъэптиагъэхэ фашисты-дзэхэр пхырычыгъэнхэ фэягъэ. Ротэм ипарторгэу, щэрий полкэу Александр Невскэм иорден зиэм ишэрий дивизиу N 2-м иотделение икомандирэу Н. А. Силантьевым макъ кызыэрэтау пстэуми апэу зыкынэти, идэклонIхэр зэо плырьим хэтхэу атакэм ыщагъэх. Ахэр пыир зидэлт траншихэм якъухи, IепшъэзаокIэ атекIагъэх. А чыпIэм отделением икомандирэу Н. Силантьевым гу кызлъяримыгъатэу пый пулеметым къэрыцаухыу гранатэмкIэ къэмыхъяжынэу ышыгь, тидэклонIхэм гъогури къафызэуихыгъагь.

Зэошко хыильэм бэ ыфыкъуагъэр — командирыри, зэкIэ ротэм иофицерхэри. Джашгыгум парторгэу Н. А. Силантьевым командование ежым ыштагь. Пушигъэ IепкIэ-льэпкIагъэкIэ ротэр пынм ыкъыб ыщи, ашкэ

къикIхэзэ, пый артилерием утынхэр кырахынхэу аублагь. Аш ишуагъэкIэ орудиишрэ, минометхэмрэ кызылэгъахъагъэх. Чырбышыши заводри къалапахыжки, фашистхэр ухуматэл ямыжэхъэу къагъэнагъэх. Пыир зыкъэшIажыгъо рамыгъафэу, тидзэхэр псынкIэу Хермсдорф ыкъыбкIэ къикIххи, нэмыцхэм языкъеухумэжыгъэ чыпIэу мэхъянэшко зиагъэр агъэтэкъуагь. Мы заом Силантьевыр кыщаулагь, ау пыир зэхагъэтэкъофе зэуапIэр ашкыбгынагъэп.

Мыекъуапэ икIэлэпIугъэ бланэ нэмыц дээклонIтф ышхъэкIэ ыгъэкодыгь.

Дээ гъэзэтэу «В атаку» зыфиоу гъэтхапэм и 17-м, 1945-рэ ильэсүм къыдэкIыгъэм къытхытагь:

**Никто не подумал бы, по-жалуй,
Что сила такая живет**

**В простом и застенчивом
малом,**
В груди неширокой его.
Родная и полная жизни
За ним незабвенная ширь.
**На прусской земле за От-
чизну**

Дерется с врагом богатырь.
Чтоб славили мы в круговую
И знали бы млад или стар
Силантьева хватку крутоу,
Его богатырский удар.

Лыгъэу, псэемыблэжынгъэу къыхэфагъэмэ апае, мэлын-фэгъум и 19-м, 1945-рэ ильэсүм, Адыгэ хэкум икъэлэ шхъялэу Мыекъуапэ илыхъужь-дээклонIэу Николай Силантьевым «Советскэ Союзим и Лыхъужь» зыфиорэ цэ льапIэр къыфагъэшьошагь.

Хэгъэгү зэошхом икIэух зэрэхэлэжьагъэм пae гвардиин истаршина Силантьевым Хэгъэгү зэошхом иорденэу я II-рэ шууашэ зиэр кыратыгь.

ТЕКІОНЫГЬ!
1945-2020

Гъэмафэм, 1945-рэ ильэсүм Москва Текионыгъэм ипарадэу Ѣыкъуагъэм я 3-рэ зэхэт Белорусскэ фронтын исатыр хэтэу заом Ѣыпсхъэгъэ коммунистэу Николай Силантьевыр кырыкъуагь, аш ыбгъэгү Дышэ Жуагъор, зэо ордени 4-р ыкли мэдальбер кыщышIэтыштыгъэх.

Текионыгъэр кызыдах ужым старшина Н. А. Силантьевыр игүпсэхэу къэлжыгъыгь, Мыекъуапэ Ѣыпсэугь. Ильэсүбэрэ Ѣысэтехыгъэу Мыекъуапэ мэзкомбинатын, үүжым псэолъешI объединениеу «Зэкшоныгъэм» юф ашишIагь. Юфшэнми Ѣыпсэргэштыгь, медальхэр мэфэкI зэфэшхъафхэмкIэ кылэжыгъэх. Пенсием зэкIом, лээжхэр патриотхэу пүгээнхэмкIэ юфышко ышIагь — еджапIэхэм, къалэм дэт предприятихэм ашыгъэштыгь, изэо гукъэхъяжхэмкIэ адэгуащэштыгь, мамырныгъэм ильэпIагъэ кильгэтиштыгь.

Напэ зиIэм лыгъэ иI

Игнат ыкъоу Петр Степаненкэр къалэу Мыекъуапэ 1915-рэ ильэсүм кыщыхъугь. Янэ-ятэхэр пасэу лагъэх ыкли Петя Степаненкэм исабыигьо ышыпхуухэри кыгъухэу Мыекъуапэ дэт кілэцыкIу унэу N 1-м Ѣыкъуагь.

ЕджапIэм ыуж Пете счетовод курсхэр кыуухи, Адыгэ автомон хэкум истанициу Новосвободнэм иколхоз юф Ѣишлагь. 1937-рэ ильэсүм Советскэ Армию ашагь, ильэситуулыкIэ Орловскэ танковэ училищыр кыуухи, младшэ лейтенант-танкист хъугъэ.

Хэгъэгү зэошхом иапэрэ мафэхэм къащегъэжьагъэу Степаненкэр фронтын һутыгь, Москва кыуухумагь, аш ыужыкIэ, Центральнэ ыкли I-рэ Белорусскэ фронтхэм ахэтэу зэуагъэ, Ѣэгъогого къаулагь. Заохэм ашыщ горэм дзэклонI пынм кытхыжыгъэхэм снарядихкIэ пынм итанкишмэ машо акIидзагь. «Лейтенант Степаненко, — кытхыщтыгь аш ехыллагъэх фронтовой гъэзэтим 1942-рэ ильэсүм икъихъагъум, — извес-стен среди танкистов часты как

отличный мастер своего дела, он в совершенстве владеет танковым оружием и разит врага без промаха».

Майорэу П. И. Степаненкэр зипэцхэгъэ я 257-рэ танк батальоним ия 108-рэ Бобруйскэ Краснознаменне танк бригадэ Хэгъэгү зэошхом иухгыгъом дээью, шуагъэ кыхъэу хэлжэхъагь. Щилэ мазэм, 1945-рэ ильэсүм пынм икъэхумэгъэ пытапIэ Степаненкэм итанк батальон (Польшэм) Пулавскэ плацдармэм дэжь Ѣыгынхыгъагь, пыир зыкъэшIажыгъо римыгъафэу районэу Кишвда дэжь Ѣиутхъэштыгь. ЗэкIэ пынм изэо системэ ахъэлжыгъагь ыкли ар зэкIэклонIыши, нэмьиI чыпIакIэ — Ясенец-Салецкий дэжь кытхыцунэу хъугъагъэ. Майорэу Степаненкэм зэо ула-

гъэхэр илагъэхами, зэуапIэр кыбгынагъэп. Пыир куачIэкIэ нахь лээшыгъэми, тидэхэм

къыдаухыи, фашистхэм ор адашIэхыгь ыкли кларагъэлагь. Тидэхэр аш ишуагъэкIэ нэмыцхэм атекIотагъэх.

Щилэ мазэм ыкли майорэу Степаненкэр бригадэм иштаб иначальникэу къаукигъэм ычынгIэ ишуагь, лээшэу фытегъэ-псыхъягъэу подразделенихэм язэдэйорышиэн ыкли ахэмкIэ Ѣашхъэтэтигъор зэхищэн ылтэ-кыгь. Танк бригадэр къалэу Калиш иштэн хэлжэхъагь, ыужыкIи, фашист Германием ишьольыр итхэу, пэриохуунчьеу псыхъоу Одер зэпрыкынхэр афызэшIокыгь.

Зэо Iепэлэсэнгъэу ыкли лыблэнэгъэ инэу кыхэфагъэмэ апае СССР-м и Ашьэрэ Совет и УнашьокIэ гъэтхапэм и 24-м, 1945-рэ ильэсүм, майорэу Т. И. Степаненкэм «Советскэ Союзим и Лыхъужь» цэ льапIэр къыфаусыгь.

Аш орденэу Лениныр, Быракь Плыжыжим иордениту ыкли орденэу Хэгъэгү зэошхом иа I-рэ шууашэ зиэр кыратыгъэх.

Заор аухынкIэ мэфэ 20 нахь къэмынагъэу, коммунистэу Степаненкэр Берлин дэжь Ѣыкъо-кыгьэ зэошхом Ѣыфхъигъэ.

Щынэр зымышIэштыгъэ дээклонI псэемыблэжым ыцIэ ныбжырэу шэжым кыхэ-нагь.

П. И. Степаненкэм лыхъу-жыцIэ лыагэр кызэрэфаусыгъэмкIэ СССР-м и Ашьэрэ Совет и Президиум итхылъ лыхъужыр зыщеджэгъэ Мыекъуапэ гурьт еджапIэу N 8-м ихъарзынэш ныбжырэу хэлъышт. КлэлэцыкIу унэу N 1-м, зыщалууцээ, шэжь пхъэмбгыу П. И. Степаненкэм кытхыфы-зэуахыгь. Напэ зиэм илыхъу-гъунэнчъеба?!

Шэжьымрэ дзэ щытхъумрэ я Ильэс

Гъэрыйнм емызэгъыгъэр

Сятэу Уайкъокъо Щухъаиб ГуІэтыжь ыкъом
ыцІэкІэ стхыгъэ

Поэм

Дунаир мэккутэжы:
Заор макло.
Пыир лъэшышь,
Машлор къыреңъекъы.
Тизэолхэр къэштагъэхэкъэ
Арэп.
Щэгъынр макэ.
Лъэкіеу ялэм ащ къыщегъякъэ.
Зым зыр ыуж итэу ахэр
Щэ шуціэм ехых.
Пый мэхъаджэм
Еожынхэ альэкірэп.
Къацуухъэхэшьы,
Гъеры ашых.
Къэнагъэхэр апси фэежъхэп.
Улагъэхэр агу елэжых.

Нэмьиц гъэр ыгъыпэм,
Егъэзыгъэу афых.
Ащ фэдэ чыпіэм
Къыщифашырэп шъхъэклифэ.
Сыд фэдизз ахэр
Елэжъигъэха апсэ?
Къимафи, гъемафи
Яшхынгъэр хъантхъупс.
Уз іэе зэпхыхыр
Къыххэхъажы йофым.
Лъэхэрэр амьгъэтылъижъхэу,
Щагъэстыхъых шъофым.
Адыгэгум гъеринир
Ыштэнэу ыдагъэп.
Гъэбылъигъэ юфкіе
Тята къыххэхъажы.
Ар хъадагту чыпіэм
Къекъижъышь, къекъожьы.
Къэптолтэжы хүми,
Къыптихъурэп псынкіе,
Бгъэцкіенэу уфежъэмэ,
Къинышко къыпэкъы.
Зэо гъогур къихъе:
Къинышху урыкъонкіе.
Уичылэ пльэгъужыныр
Лъытэ насып инкіе.

Хъазабэу пэкікыгъэр
Алахым къельгъэу.
Тэку-шъоку гори
Хабзэм къыфегъэгъу.
Заом тята юхъажы.
Къаухыфэ къеты.
Инасып къехъышь,
Хъурэп ар сэкъаты.
Пкыыр псауми, гур улагъэ –
Бэба ыщылгъэр!

Мамыр ёщылакъэм
Хэгъэгур техъажы.

Ау щыгъынр макэ.
Къыххкы ллэхэу мэлакъэ.
Ау мафэ къес нахьышу мэхъу:
Хэхъо цыфхэм ящылакъэ.
Тяти инасып къычхэкъы.
Унагъо ешэ. Сабыйхэр къехъух.
Тяти тяни щэлажъэх
Чылэм дэтыгъэ колхозым.
Тышхъоу къехъугъэр тлехъжъы
Къыфхъогъэ узым.
Сабый дэдага ыбыжъыер
Фэдага мэлэйчым.
Тяти, тяни агъешэштим
А къиним ильэсывэ б хехы.
Гъэшэ пыуе и!
Цыфы цыкъул Псэххэхыр.
Зэкэри хъурэп
О зэрэзэбгъафэу.
Уедэумэ аюба ефэнхдэм
Мы дунаир хъафэу.

Къыгъешшагъэм
Ешшуагъэп тята,
Ыгъэстыгъэп тутыни.
Икъасага пчыххэшхъапэм,
Есэу, хэсынэу Псэкъупсэ.
Илэгъ ныбджэгъубэ.
Адьпэсигъ йанэм.
Шхын зэхэдэз илэгъеп.
Ишэнгъэп ныбэр ыубэу,
Мыхъамелым зыхиуубэу.
Шэншшагъ,
Хэльгъигъ шэбагъэ.
Чэм щыс ыгъэтэджыгъэп.
Имьилем йапэкъэ нэсигъэп.
Зыми ыгу хигъэкыгъэп.
Лъэпкэ зэхэдэ имышэу
Тигъесагъ, ежь тыфэдэу.
Щылгъагъ гүшшэ дыси ымышоу,
Зэкэ цыфхэр изэфэдэу.

Зымкіэ дунаир klako,
Адрэмкіэ къыхъ.
Хэти гъогоу къыкъущтыр
Ыиэ иль Алахым.
Сшынахъыкъэ хэкъуадэ
Машин зэутэк бэлахъым.
Зэрэунагауо къиним
Тигуухэр егъекоды.
— Цыфмэ къямыхъулагъэ, нью,
Пло хъуштэп тэ къытфэклагъэу, —
Тята pelo, гъэу щысы тяна.
Къызхигъэфагъ ащ лыгъэ.
Ау ынэгу къэольгъо
Ыгу тыркъо зэрэфхъугъэр.

Тян, сшыпхъу, сшынахъыкъ
Сэри ахэм сахэтэу
Мынинэу ильэк
Тыкъыфэнэ тята.
Къэсыгъ еджапіэм тыкъонэу.

Тыдэтхысхъэ партым.
Сыпылтыгъэп спортым.
Гъашшэм сешшагъэп карти.
Еджэнэр арьгъэ
Тышхъэхэм арьлтыгъэр.
Сшыпхъурэ сэрырэ
Тызфаер къыддэхъу:
Институтыр къэтэхъу,
Клэлэгъаджэ тэхъу.

Уахътэм илэп зэппльэки.
Ренэу макло ыпэки.
Ышшагъэр къыззрененкъы.
Пшыырэп зыгорэм фэгумэкъэу.
Цыф цыкъур ары
Хэмыкъэр гумэкъым.
Чэщи мафи мэлажъэ
Тиунагъо зэрилькъэу.
Сшхъэ къисэгъэхъажы
Тята игукъэкыжхъэр...
Щырилгъагъ тята къалэм благъэ.
Заом нэйласэ щыфэхъугъэу.
Къин бэдэдэ зэдальгъэхъугъэу
Бэ къытэкыгъэр ишшуагъэу
А урыс бзыльгъэхъем.

Гъэтхэп гъуй-сый.
Шхын-шкъуныр макэ.
Сыгу егъэузы
Тята игулакъэ.
Щагум дэлхъижъэп
Зы мэкъуи, къури.
Бгъэнэр къырехъыхы
Къакъирашхъэм.
Джар чэм закъом
Ретышы регъэшы.

Мэкъуогъу маф.
Фабэм узэрэгъэлокъы.
Аргъэн рихъыхы къес,
Пкъантэ къытырекъэ.
Тята зэхимышшээ,
Хэкъы цэльэкъыр.
Ыкъоцл ристыкъызэ,
Ар къызэхъэфэ.
Ины Алахым
Илэ гукъэгъур.
Мычыжъэу мэкъум
Еошъ, щыт гъунэгъур.
Гырз макъэу къэлурэм
Ар къеку гүээз.
Ку къызэрэгъэгъотыш,
Тята къещэжы чылэм.
Машинэм рагъэгъуалхъэшъ,
Ащэ сымэджэшым.
Къин зэпымычыр ешылэ,
Ашкъэ Алахым
Ынэшшукъэ къыдеэ.
Ынэгу хъугъэ оды.
Ышшо хъугъэ плюакъэ.
Ащ ыгу ыгъэкъодэу

ТЕКЮНЫГЪ!
1945-2020

Къекуугъэп зы мафэ.
Ихъягъэ паекъэ
Къыфашыщтыгъ шхъэклифэ.
Макло исымэджэ уахътэ.
Къытхъажы ышшо тята.
Колхоз юфхэм афежъэжы.
Жээу пчэдэжъым къэтэдхы.
Трудоденьхъэр ащ пае фатых.
Ау къыкъаклорэр макэ.

Бэдээгъуу, дунаир мэсты.
Тыгъэм зешы
Минишэ масти.
Жъаур хъугъэ
Шхъэгъэззыпэ.
Шъофым итыр ары
Егъэзыгъапэр.
Коцыр йуехъижы тята.
Ар тесэу косилкэм
Къыххэшьжырэп сапэм.
Үкъэртэу уепльми,
Пшлэжынэп ынапэ.
Ильэсывэ б джаущтэу макло.
Щылэнгъэр
Ыкълэм фэкъо.
Пенсием иуахътэ къэсы.
Макэ къырапэсрэр.

Мэфэ закъуи зигъэпсэфынэу
Къэсшэжъэрэп уахътэ къекуугъэу.
Лъфыгъэхэр къытэтихъуу
Ары илэгъэр гъэшэ гугъэу.
Дысэу ээ къыддэгүшшагъэхъэп,
Ылапи къыттыришшягъэп.
Тыкъэхъуу зэхэтхыэз гъэшшуабзэр.

Тыгүи, ттхаклумэхэми арызэу
Уахътэр клоштыгъэ лъэшэу къинэу.
Тыфэнэкъуагъ щыгъынэм.
Къыфэдгъэзэжын
Зытет шыпкъэм:
Щылгъагъ джаущтэу зэрэчилэу.

Адыгэм къегъоты хэкъыпэ.
Помидор шэнэир
Мэхъу федэкъэклиапэ.
Мэлажъэх,
Клахырэр къашхъапэ.
Рагъаджэх яльфыгъэхэр,
Афапэх.
Щылакъэр къэхъу нэмькъэу.
Тэшыы чырбыщ унакъэ.
Ащ пэлтү чэу къэракъэ,
Щагум дэт машинэ псынкіэ.
Тяти, тяни агухэр къэкъожьы.
Тызэдээзэ, хатэр тэлэжьы.
Юфэу тшлэштим тидэгүэ.
Тиэ мэхъу адрамэ яэр.

Тыухыгъэ тяти, тяни.
Агъашшагъ Алахым къаритыгъэр.
Мэчэрэгъ щылэнгъэр уахътэм
Къэмьицоу илэ щэрэхъыр.
Тышил, тышигушшукъэу къыддэхъурэм.

УАЙКЪОКЪО Рэмээн.
Я 3 — 6-рэ нэкүбгъохэр
зыгъэхъазыгъэр
МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Цыфыр ыкIи гъашIэр

ЫПСЭ ИФАБЭКІЭ ЫГЬЭШIУАГЬЭР ИЛЬЭПКЬ

«Цыфыр зыкIыщиIэр ер ыгъэкIодыныр, шIур ыгъэбэгъоныр ары».

ЖЭНЭ КЫРЫМЫЗ.

ЗэльашIэрэ усаклоу Жэнэ Кырымызэ мы усэ сатыр закъомкIэ хэтрэ нэбгыри, ежь ышъхъекIи пшъэрыль инэу илэр кIигъэтхыгь. Уегупшисэмэ, пфэльэкIырэмкIэ хэти удеэнээр, зэхэпшыкIыныр, анахьэу уиягъэ емыгъекIыныр, ощ фэдэм лъэхьу емыдзыныр, уемышуугъуныр, ау амал зэрилекIэ, ыгу кыдэпщэенеир цыфыгъэ-къэбзагъэм щыщ. Нэпэ къабзэм, къэрарым цыфыр лъэптиг ёшын, пстэуми къахегъэшы.

Усаклоу, ордусэу, тхаклоу, журналистэу, общественнэ тоофшэлкошхуаильэу Жэнэ Кырымызэ щынэгъэр, къешэкIыгъэ дунээ дахэр, Родинэр, цыфхэр – жи, кIи, кIэлэцIыкIухэри гүнэнчьеу икIесагъэх, ильэплагъэх. Ипоэзие – иусэ сатыр блэрхэм зэфэдэкIэ игукIэгъушуулэгъу ахэгощагь. Кыышечжагъягь а гузэхшэл лъэшыр икIуаджэу Афыпсыпэ, янэятхэм ячииф унэу тхъагьор зеризыгъэм, лэжэкIо мышшыжхэм яхуухэгъэ-зэфагы, яхыалэгъи, нахыжхэм, акылышохэм яшэн-зекуяки, ягущиэ шыкIи, яшхъекIефлътэнэгъи ылъэгъу ыкIи зэхихыгь, джащигъум, гу льимытапэу мо кIалэм, ыбгъэ гукIэгъу-шъэбагъэр, фэбагъэр игъорыгьоу кыыштыгъэм. Тоофир икIасэу, еджэнэир игуапэу, цыф пстэури ыгукIе ыштэу, гущиээр шохьабылэ къетэджэгъ Кырымызэ. Зэгурьо-зэрэлтиг, щэлэгъ-зэфагъэ хэткIи пхэлтын зэрэфаэр исабийко-кIэлэгүм инуагьо щизэхишагь, етланэ а зэкIе еджэгү лъэхьанам ашигъэптиг. Адыгэ педтехникимым, Адыгэ кIэлэгъэдэжэ институтын, етлан 1957 – 1959-рэ ильэсхэм М. Горькэм ыцIэ зыхыре Литературнэ институтын и Ашшэрэ литературнэ курсхэм ашеджагь.

Ильэсэм Андырхуаэм итхиль аперэу кыдигъекIыгь. Ар цыфыгъэ иним ишисэ дэд. Аш ыужым Хүусенэ иусэхэр заулэрэ кыдэкIыгъэх: «Орд къэсюшт» (1971), «Сыпсау сышуултын» (адыгабзэки урысыбзэки зогольэу, 1976).

Жэнэ Кырымызэ ытхъихэрэ 1935-рэ ильэсэм кышгэжэгъагъу къыхиутигъэх. Заом ытэки, зэо лъэхьанам, зэо ужими ахэр гээзтэу «Колхоз биракым», ыужым «Социалистическе Адыгейм» – усэхэр, очеркхэр, репортажхэр, публицистическая статьяхэр зэпымьюу къарыхшэгъагъэх.

Зэо ужым иусэхэр, поэмхэр, повестьхэр адэтхэу тхыльхэр кыдигъекIыгъэх: «Стиххэр», (1945), «Тимафэхэр», «Жъоого Плыж», «О унитлүү», «Ытхыгъэм э ашыгъэхэр», нэмыкIхэри. Жанэм итхильхэр урысыбзэки Мыекуюал, Москва къашдэкIыгъэх. Ахэр пчагъэмкIэ 25-рэ фэдиз мэхъу, ильэсипш пчагъэ творчествэм зыфэгъэзгъагъэм ытхыгъэх.

Жэнэ Кырымызэ зэ нахь мышлэми зылтэгъу өнгөтэй ытхыгъэм, цыф зэтэгт гушуубзыу дэхэуалэу, шынкыалоу ары ыгү кызызериагъэр. ытхыхэрэм, ордхэу ыусыгъэхэм цыфхэр лъэшэу агъэрэзэхэу яджэштгэх, иордхэр непи лъэпкын эльэжжынч.

Кырымызэ иусэ сатырхэм ашигъэшуаильэдэжэкIыгъэ пэпхынэ-лынэ пэпчкIэ илтгэгэ-лэгъэшагъэ къыхэшэу. «ЗыкIэ, урыс!» – кызыралом, – «Русские не сдаются!» ари-уагь, благьэу кызызкуалхэм яфэшьуашэ ышэу гранатэр ахидзагь, ежыми ыпсе ыгъэтэлтиг. Ныбджэгъу-шъэгүм лъихъуныгъэшхуу зэрихагъэр игъекIотыгъэу Жэнэ Кырымызэ Хүусенэ фэгъэхыгь ордымкIэ, художественнэ-документальнэ повестэу «Андырхое Хүусен» зыфиорэмкIэ кырилотыкIыгъэх. Ныбджэгъуу зэошхом батырэу ыпсе щизыгъэтэлтигъэм фэзагфуу, зэоужым, Хүусенэ ежь щынээ, кыдигъекIынэу тхылъ игъофимыфагъэми, Жэнэ Кырымызэ гээзэтхэм, журналхэм къашхаутыгъэхэр эзригъэууложхи, «Сэ сиорэд» ыцIэу 1946-рэ

– elo усакло. Аш фэдэ хуапсэу илэр Кырымызэ зэкIэ игуапшиэ зэгъэфагъекIэ кырушынхатыгь. Гум ифаби, псэм идахи ашхасыгъэп адигэ лъэпкын ыцIэ ылтэйнэмкIэ, Ным иордэ дахэу ыусыгъэр адигэхэм ямызакьюу, хэтрэ цыф лъэпкын зэкIэдэлүкхээ зэ кыззедао.

Цыфыр икъежжаплэри, ыпсэри, ышшори нэу къээзильфыгъэр арба, аш шхъяащэ фешты Усаклом:

...Мы дунаир сфермыхъу-жэу

Сянэ дэжын сыкъекIыжы, Ным нахь Iашу сэзи смыши,

Ар слъэгъуфе сшIуабэ машэ.

(н.53-рэ)

* * *

...Синанэу, синэнэ дах!

Дунаир сфергээдах,

Насыпир о кысэптыгь,

Дунаир кысфыхэпхыгь...

«Синан»

Кырымызэ ытхыгъэх лъэпкын дыщыгъэштэх усэ-ордхэу лъагэу зызыгъэхэр: «Хэбээ дахэу тэтиэр джащ фэд», «Етэ

иэбжыб», «Цыфыэм яорэд», бзыльфыгъэхэм ацэлэх къэгэгэ усэ-гимнэу «Дунаим идахэ бзыльфыгъэр игъундж», «О унитлүү» – шулаэгүм ухэтми уригъээтэу, нэмыкIхэри.

Тхаклом кыгъашIагъэр ильэс 64-рэ нылэп, ау пэкIекIыгъеу ыщэчыгъэр ыкIи фэукочыгъэр бэдэд: дзээкIол-фронтовикигь, тхэкуагь, усэкуагь ыкIи мамырныгъэм ибэнэкIо шыпкыагь. ытхыгъэхэм ар нафэ къып-фашыы, гушхъэлэжыгъэ бай кыгъэнагь.

2019-рэ ильэсэу икъигъэм адигэ тхэкIо нахыжхэм ашыншэу Жэнэ Кырымызэ Хъаджымосэ ыкIор кызыыхуугъэр ильэс 100 хуягъэ. Мы мэфэхэйм епхыгъэ юфтхэбэз зэфэшхыафхэу Жанэм ишынэгъэ ыкIи итвorchествэ кызыгъотыкхээрэ зэфэдэкIэ Адыгейм ыкIи Мыекуюал ашыкIуагъэх, усаклом итвorchествэ ильэшгъэ, игущиэ фэштыпкыу къини гушуагьу иадигэ лъэпкь дишчээ, итхэн-усэн ыгъэжжынч, цыфыр игуапэ ышшэу зэрэшыгъэр кIагъэтхыгь. Лъэпкым итхэкIо нахыжхэу Жэнэ Кырымызэ кызыыхуугъэр ильэс 100 зэрэхуугъэм ипэгъокIэу «Хэшыпкыгъэ тхыгъэхэр» зыфиорэри Адыгэ Республиком итхиль тедзаплэ кыыштырадзагь. Аш кыдэххыаиль эусэхэр, ордхэр, юморимэрэ сатырэмрэ ыкIи кIэлэцIыкIуухэм апае ытхыгъэхэр. Жэнэ Кырымызэ итвorchествэ, адигэ гупшигъэм нахь апэблагъэ зыпшынэмкIэ тхыльхыгъэм ухэтми иштуагьэ къыокыщ, уцыфынным къикIырэр ыкIи аш узэрэфэкIо-штыр, адигэ гэр зыфэдэр, лъэпкь шхъэлтигъэхэр кызыгъотыкхээр, уигъашэ зэрэбгээдэхэштэйр, узфэсакыжжыгъэ ушынэмэ, лъэуж нэф чынм кызыэрэнэтэнштэр, адигэ лъэпкым ылпсэ зэрэмийкодыштэр кыыштыгъагь.

Жэнэ Кырымызэ и «Хэшыпкыгъэ тхыгъэхэм» лъэпэ мафэ адзынэу, тыйзэ пытэнэу, тицьфыгъэ лъэгэнэу, усаклом ыцIи тицьмыгъуупшэнэу тэльяло.

**МАМЫРИКЬО
Нуриет.**

Футбол

ТегъэгушЮ, тегъэгумэкЫ

Адыгэхэм яижырэ посуплеу Шъачэ ифутбол командэу «Шъачэм» игъехагъэхэмкэ тегъэгушЮ.

Апшъэрэ купым щешээз, аужырэ зэлукэгъуцимэ теклонигъэр къащидыхыгь. Тренер шъхбаалу Владимир Федотовыр Урысыем итренер анах дэгьюу гээтхэпэ мазэм къыхахыгь.

«Шъачэм» бэмышэу аштэгье Александр Кокориным ешлэкло анах дэгьюу ыцэ къирауагь. Аш гьогогуи 3 къэлапчым Ишгаару дидзаг, ишпэлэсэныгъекэ яшлаклохэм къахэшыгь.

Апшъэрэ купым аужырэ чын-

пэр щызыыгыгъэ «Шъачъэ» я 11-рэ чынпээм къэсигь. Я 15 – 16-рэ чынпэхэр къыдэзыхыхэрээр апшъэрэ купым занкэу къыхагъэкыищтыг.

«Шъачъэр» ыпекіэ лъэкуюатэми, гумэкыгьо имылэу тлътэрэп. Александр Кокоринир «Локомотив» Москва рагъблагъэ. Хэта ешлэкло цэрэйор зэблэзыхууцтыг?

2019 – 2020-рэ ильэс ешлэгүүм «Шъачэм» зэлукэгъуи 8 къыфэнагь, чынпээ къыдихын ылъекыищтыг къешэгъуае.

Волейбол

Купхэм язэфэхысыжъхэр

Урысыем волейболымкэ изэнэкъокъухэр зэхэшаклохэм зэфахысыжыгъэх.

Хэгъэгум иклуб анах лъэшхэр зыхэт купэу хульфыгъэхэр зыншээнэкъокъухэрэм Новосибирскэ икомандэу «Локомотивым» апэрэ чынпээр къышихыгь. Казань ыкли Кемеровэ яшлаклохэм ятлонэрэ ыкли ящэнэрэ чынпэхэр афагъэшшошагъэх.

Бэйльфыгъэхэм язэнэкъокъу «Динамо» Казань дышьэр къышидыхыгь. Калининград хэкум икомандэу «Локомотивым» тыжыныр ыхыгь. Свердловскэ хэкум икомандэу «Уралочкэм» джэрэз медальхэр къыдихыгъэх.

Мыекуапэ ихульфыгъэ ко- мандэу «Динамо – МГТУ-р» апшъэрэ купэу «Б-м» щешлагь.

«Кама» Пермь апэрэ чынпээр ыхыгь. «Волжанин» Кострома ятлонэрэ хуугъэ. Къыблэ Саха-

линскэ ящэнэрэ чынпээр къыдихыгь.

– Апшъэрэ купым имызакъоу, тэри зэлукэгъуэр къытфэнагъэхуу зэнэкъокъур тухын фаеу хуугъэ, – къитиуагь «Динамо – МГТУ-м» итренер шъхбаалу Павел Зборовскэм.

Махачкала, Грознэм, Краснодар якомандэхэм зэлукэгъуи 6 «Динамэм» адьрилэн фэяягь, ау коронавирусым къыпкырыкыгъэ къинигъохэр къыдалытэхи, зэнэкъокъур аухыгь.

– Купым командэ 12 хэт, яблэнэрэ чынпээр къыдэтхыгь, – elo P. Зборовскэм. – Ешлэгъуэр къэтхынхэшь, нахь чынпэлэгэ къыдэтхын тимурадыгь...

Щынэгъээр лъэкуюатэ. «Дина- мо - МГТУ-м» хэгъэгум изичээзыу зэнэкъокъу зыфегъэхъазыры.

Баскетбол

Ешлэгъуитур зэхащагъэп, зэнэкъокъур...

Мыекуапэ ибаскетбол коман- дэу «Динамо - МГТУ-р» Урысыем изэнэкъокъу суперлигэм икупэу «Б-м» щыкюрэм хэлажьэ.

Гээтхапэм и 28 – 29-рэ «Ди- намо - МГТУ-р» Иркутскэ ико- мандэ гьогогуитю дешэнэу щытгь.

– Коронавирусым къыхэхкэу ешлэгъуэр Мыекуапэ щызэхагъэхэм, – къитиуагь «Динамо - МГТУ-м» итренер шъхбаалу Андрей Синельниковым. – Мэлъльфээй мазэм и 12-рэ Урысыем баскетболымкэ и Федера- цие иунашью щыраххуащтын тежэцт. Аруу щытми, пэшорыгъэ- шьэу щытагъэзогъаа медальхэм

тафэбэнэным фэшл хэушхъафы- кыгъэ зэнэкъокъур зэрэтимы- ёштыгь.

Джырэ уахьтэ ехульпэу очко чынчагъэу командэхэм ялэм елты- тыгъэу чынпэхэр афагъэшшуаш. Къалэхэу Чебоксары, Тамбов, Магнитогорскэ яшлаклохэм апэрэ чынпэицыр ахыгь. «Динамо - МГТУ-р» я 4-рэ чынпээм щыл, ау Иркутскэ икомандэ я 4-рэ чынпээр къыдихы шлоигъу. Аш фэшл Москва щаштэцт унашьом тежэн фае. Иркутскэ икомандэ Мыекуапэ щешэнэу фитыныгъэ зыратыкэ, зэлукэгъуур «Ош- тенэм» щызэхагъэшт. Ешлэгъуэр зыхьырээр я 4-рэ чынпээм къэ-

Зэхэзыщагъэр
ыкли къыдэзы-
гъэкырэр:
Адыгэ Республикэм
льэпкэ Иофхэмкэ, ИЭКЫб къэралхэм ацы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адьрилээ зэпхы-
ныгъэхмкэ ыкли
къэбар жуугъэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къаихырэр А4-кэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкэ 5-м
емыхуухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтэу, шрифтыр
12-м нахь цыкунуу
щытэп. Мы шапхэ-
хэм адимыштэрэ
тхъгъэхэр редакцием
зэкегъэлжыхы.
E-mail: adygoe@mail.ru

Зыщаушыхытагъэр:
Урысыем Федерацием
хэутын Иофхэмкэ, теле-
радиокъэтин-
хэмкэ ыкли зэллы-
Иэссыкэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чынпээ гээоры-
шшам, зэраушыхытагъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхытагъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкІэмкИ
пчагъэр
4876
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 595

Хэутыным узьчи-
кээтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхьатыр
18.00
Зыщаушыхытагъэх
уахьтэр
Сыхьатыр
18.00

Редактор
шъхбаалу
Дэрээ Т. И.

Редактор шъхбаалу
игуадзэр
Мэшлэкъо
С. А.

Пишэдэжыкъ
зыхьырэ секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.